

**22. Ogólnopolskie Spotkania Podróżników, Żeglarzy i Alpinistów**  
**Kolosy (za rok) 2019**  
**sobota, 3 października 2020**  
**TRANSMISJA ONLINE**

**sobota, 3 października 2020 roku**  
Prowadzący: Dariusz Podbereski

---

**10.00–10.15**

**POCZĄTEK TRANSMISJI I OTWARCIE 22. OSPŻIA oraz KOLOSÓW (za rok) 2019**

**10.15–10.45**

Rafał Wierzbicki

**Podróż jako przekład**

To była podróż nie tylko w przestrzeni, ale i w czasie. Jesienią 2019 roku Rafał Wierzbicki wyruszył w samotną wędrówkę przez tajgę północnej Finlandii i Norwegii. Jego celem było przejście fińskiej dziczy Vatsari i dotarcie do norweskiego parku narodowego Pasvik. W tej wyprawie (nie pierwszej zorganizowanej przez niego w ten sposób) najważniejszy był jednak ekwipunek: Rafał korzystał wyłącznie z tradycyjnych materiałów, dawnego sprzętu i możliwie lekkiego plecaka pozwalającego na sprawną samotną, wielodniową wędrówkę bez zewnętrznego wsparcia. Płócienny płaszcz, wełniany koc i siekiera to wszystko, co musiało mu wystarczyć na bagnach dalekiej Północy. Niezwykła próba zrozumienia, jak niegdyś podróżowano, i doświadczenia tego, z czym musieli się mierzyć dawni wędrowcy.

**10.50–11.10**

Zenon Kondratowicz, Rajmund Kondratowicz

**Tennengebirge 2019**

To była już trzydziesta szоста (!) wyprawa eksploracyjna zorganizowana przez Speleoklub Bobry z Żagania w masyw Tennengebirge w Alpach Salzburskich. Celem była tym razem przede wszystkim kontynuacja działalności w jaskiniach Jack Daniels i Środkowej. Grotołazi skupili się na głównym ciągu korytarzy i „poprawili” głębokość tej drugiej o ponad 360 m w stosunku do wyniku eksploracji z poprzedniego roku. Gdyby nie intensywne deszcze w ostatnim tygodniu wyprawy, na 907 metrach zapewne by się nie skończyło.

**11.15–11.45**

Dagmara, Dobra i Leszek Jureccy

**Archipelag Raja Ampat - kajakami w stronę równika**

Blisko 40-dniowa rodzinna wyprawa kajakami modułowymi po wodach archipelagu Raja Ampat we wschodniej Indonezji. Rodzinna, bo Dagmara i Leszek odbyli tę podróż razem z czteroletnią córką. Transportując ze sobą cały ekwipunek biwakowy i zapasy jedzenia pokonali wspólnie 370 km, poznając po drodze tajemnice odizolowanych i dzikich wysp. Nie poddali się w walce ze wzburzonym morzem i silnymi prądami, dzięki czemu osiągnęli jeden z celów wyprawy, jakim było przekroczenie kajakami równika. Obcowanie z dziewiczą naturą, codzienne poszukiwania dogodnych miejsc na obóz oraz samowystarczalność były największymi wyzwaniem podczas eksploracji archipelagu.

11.50–12.20

Agnieszka Dziadek

### **Triple Crown of Hiking – potrójna korona amerykańskich szlaków długodystansowych**

Przejście Pacific Crest Trail w 2019 roku, wyjątkowo trudnym w prawie stuletniej historii tego szlaku, było dla Agnieszki Dziadek zwieńczeniem ambitnego, trzyletniego projektu pokonania najslawniejszych amerykańskich szlaków długodystansowych – oprócz PCT są to Appalachian Trail i Continental Divide Trail (o jednym i drugim Agnieszka opowiadała na Kolosach w poprzednich latach). Wędrując przez 382 dni, z czego 133 dni w deszczu, podróżniczka przemierzyła 13 tys. km w 22 stanach, pokonała 811 km przewyższeń, wspięła się na 11 czterotysięczników i doświadczyła wszystkich możliwych zjawisk pogodowych, krajobrazowych (od pustyni, przez gęste lasy, po lodowce), a także... kulturowych. Spotkała kowbojów, hipisów i wagabundów. Od teraz w pełni zasłużenie może nosić The Triple Crown of Hiking – potrójną koronę amerykańskich szlaków długodystansowych.

12.20–12.40 | PRZERWA | Studio internetowej transmisji Kolosów (gospodarz: Przemysław Kozłowski)

12.40–13.10

Adela Tarkowska, Krzysztof Józefowski

### **BikeTheWorld – rowerami dookoła świata**

Ich podróż trwała nieprzerwanie dziewięć i pół roku i była tym samym najprawdopodobniej najdłuższą polską wyprawą rowerową w historii. Cały czas na rowerach i przez cały czas razem, spędzając ze sobą 24 godziny na dobę, Adela i Krzysztof przemierzyli prawie 90 tys. km i odwiedzili 60 państw na wszystkich zamieszkałych kontynentach. Przy okazji okrążyli świat, oczywiście. Ich podróż, czy raczej dekada życia, to pełen wachlarz krajobrazów, emocji, kultur, warunków oraz relacji. Dlatego tak trudno streścić ją w kilku zdaniach. Zaczęli w Turcji, przez Bliski Wschód dotarli do Afryki, którą następnie przejechali z północy na południe, potem wylądowali w Argentynie, dojechali na Alaskę, byli w Australii i Nowej Zelandii, z Japonii, przez Koreę, Rosję, Mongolię i Chiny dotarli do Azji Południowo-Wschodniej i dalej przez Azję Środkową, Półwysep Arabski i Kaukaz wrócili do Europy. Nie śpieszyli się, nie robili skrótów, żyli.

13.15–13.45

Adam Grzegorzewski

### **Oleniok 2019 – wyprawa śladami Aleksandra Czekanowskiego**

Oleniok to jedna z ostatnich wielkich i całkowicie dzikich rzek na Ziemi. Mierzy 2292 km i położone są nad nią tylko dwie wioski. Płynie przez Syberię, Kraj Krasnojarski i Jakucję, między Leną a Jenisejem. Zorganizowana latem 2019 roku kajakowa wyprawa miała na celu upamiętnienie dwóch ekspedycji Aleksandra Czekanowskiego z lat 1874 i 1875, podczas których zebrał on w dolinie Olenioka niezwykle cenne dane geologiczne i przyrodnicze. Przed polską wyprawą tylko dwóm Rosjanom udało się przepłynąć rzekę w całości, ale ze względu na jej długość i warunki pogodowe nie zrobili tego za jednym razem lub korzystali na ostatnim odcinku z łodzi motorowej. Adam Grzegorzewski, Piotr Opacian, Grzegorz Rózik i Damian Wojciechowski przez większą część spływu mogli liczyć tylko na siebie. Bez szans na wsparcie z zewnątrz, mierzyli się z żywiołem i podziwiali przyrodę w nietkniętym przez człowieka stanie – spotkali m.in. niedźwiedzie, wilki, a także kilkutyśne stado reniferów.

13.50–14.20

Marek Jędrzejczak

### **Picos 2019**

Podziemny świat Picos de Europa, najwyższego pasma Gór Kantabryjskich, polscy grotolazi eksplorują nieprzerwanie od ponad 40 lat. Kolejne pokolenia odkrywców odnajdują nowe jaskinie i nowe połączenia między znanymi wcześniej systemami. Nie inaczej było podczas ubiegłorocznego wyjazdu do Hiszpanii członków Speleoclubu Wrocław. W wyniku działalności uczestników wyprawy doszło do połączenia Sistema del Hõu de la Canal Parada z Canalón de los Desvíos w jeden system, który liczy obecnie 12 otworów, sięga ponad 900 m w głąb, a długość jego korytarzy przekracza 12 km długości.

14.25–14.55

Beata Kościelska, Zbyszek Popowski

### **Bike Jamboree 2017-2019. Pierwsza rowerowa sztafeta dookoła świata**

Przedsięwzięcie, jakiego jeszcze nie było: najpewniej pierwsza w historii rowerowa sztafeta, której udało się zamknąć wokółziemską pętlę. Projekt był kontynuacją sztafetowej wyprawy przez Afrykę śladami Kazimierza Nowaka sprzed dziesięciu lat (Nagroda Specjalna Kolosów 2011) oraz rowerowej sztafety przez Europę i Azję zorganizowanej w 2015 roku przez Stowarzyszenia Afryka Nowaka i Fundację Światowe Jamboree. Pięć lat temu rowerzyści dojechali na World Scout Jamboree w Japonii, udowadniając, że współpraca podróżników z harcerzami to idealne połączenie. I jedni, i drudzy uznali więc, że trzeba ją rozwijać. Wyprawa dookoła świata ruszyła w 2017 roku i była zarazem projektem podróżniczym i eksperymentem społecznym. Wzięło w niej udział 167 osób, a trasa 37 etapów wiodła przez cztery kontynenty i liczyła blisko 50 tys. km.

14.55–15.15 | PRZERWA | Studio internetowej transmisji Kolosów

15.15–15.45

Leszek Cichy

### **40. rocznica zimowego Everestu**

Czterdzieści lat temu (już nieco ponad), 17 lutego 1980 roku dwóch uczestników polskiej wyprawy narodowej w Himalaje pod kierownictwem Andrzeja Zawady dokonało niemożliwego. To nie figura retoryczna – tak twierdzili przecież najwybitniejsi himalaiści, sir Edmund Hillary i sir Chris Bonington: że zimą na tej wysokości po prostu się nie da. Nic. A już na pewno nie wspinać. Jak to możliwe, że kłam zadało temu dwóch trzydziestoletnich (jeden niespełna) wspinaczy z Polski? Najlepiej będzie, gdy jeden z nich sam o tym opowie: pierwszy człowiek, który – wraz z Krzysztofem Wielickim – stanął zimą na wierzchołku najwyższej góry świata, od lat członek Kapituły Kolosów, wiecznie młody Leszek Cichy. Tamtego sukcesu nie byłoby jednak, gdyby nie cały zespół. Jedyny i niepowtarzalny, w składzie (kolejność alfabetyczna): Józef Bakalarski, Leszek Cichy, Krzysztof Cielecki, Ryszard Dmoch, Walenty Fiut, Ryszard Gajewski, Zygmunt Heinrich, Jan Holnicki-Szulc, Robert Janik, Bogdan Jankowski, Stanisław Jaworski, Janusz Mączka, Aleksander Lwow, Kazimierz Olech, Maciej Pawlikowski, Marian Piekutowski, Ryszard Szafirski, Krzysztof Wielicki, Andrzej Zawada (kierownik) i Krzysztof Żurek.

15.50–16.20

Iwona Januszevska, Filip Sułkowski

### **Sześć metrów przez Atlanty**

Najpierw był pomysł, żeby przekroczyć Atlanty. Potem szkic na kartce, który z czasem zamienił się w prawdziwy jacht. Ożaglowanie klasyczne, gaflowe, tylko sklejka i drewno. Długość niewielka, odpowiednia do budżetu, ale można wyciągnąć nogi. Dwa lata budowy w ogródkach znajomych, w mieszkaniu, potem wykańczanie już w Gdańsku. Wreszcie pierwsze próbné rejsy po zatoce. Zaliczone. Więc ciężarówka i transport łódki pod Lizbonę. Malowanie, dokręcanie, sprawdzanie sprzętu. Wreszcie ostatni egzamin. Jeszcze można się wycofać. Potem jest już tylko Atlanty. Po dziesięciu dniach – Kanary. Chwila odpoczynku, sztorm, ucieczka na Cabo Verde. Uszkodzony samoster. Rok przerwy na podreperowanie budżetu i wielki powrót. Po miesiącu rejsu lądowanie na Martynice. Troje żeglarzy (oprócz prelegentów również Michał Cyz) spędziło na oceanie łącznie 50 dni. Przepłynęli ponad 4000 mil morskich, zwiedzili 12 wysp, zdobyli trzy szczyty i mnóstwo przyjaciół.

16.25–16.55

Łukasz Dudek

### **Tortour. Alpejska solówka**

Łukasz Dudek to jeden z najlepszych polskich wspinaczy. Wyróżniony w ubiegłym roku na Kolosach wspólnie z Jackiem Matuszkim za wytyczenie nowej drogi na Cima Grande w Dolomitach, późną wiosną 2019 roku postanowił spróbować czegoś nowego. „Wspinaczka z partnerem nie daje aż tak intensywnych doznań jak ta solowa. Dlatego podjąłem decyzję, by przejść samotnie drogę wielowyciągową. Brak ludzi daje wrażenie, że cała ściana należy tylko do mnie” – wyjaśniał potem. Za cel obrał „skromną”, niespełna 300-metrową drogę Tortour w paśmie Hochschwab Gebirge w Austrii. Pokonując na niej solo trudności 8c, dokonał najtrudniejszego polskiego samotnego przejścia klasycznie drogi wielowyciągowej.

17.00–17.30

Joanna Pajkowska

### **Solo 360 non stop – dookoła świata bez zawijania do portów**

Po dziesięciu latach od swojego pierwszego solowego rejsu dookoła świata Joanna Pajkowska znów to zrobiła. Na trasę wokółziemskiej podróży wyruszyła we wrześniu 2018 roku z Plymouth. W ciągu 216 dni żeglugi na dwunastometrowym jachcie Fanfan pokonała 29 tys. mil morskich, tym razem nie zatrzymując się nigdzie po drodze. Po przepłynięciu Atlantyku skierowała się na wschód i, żeglując klasyczną trasą wokół trzech przyładek – Dobrej Nadziei, Leeuwin i Hornu – została pierwszą Polką (i zarazem czwartą osobą z Polski), która samotnie opłynęła świat bez zawijania do portów. Przed nią ta sztuka udało się zaledwie dziesięciu żeglarkom.

**18.00–19.00 | WIELKI FINAŁ KOLOSÓW (za rok) 2019 | WRĘCZENIE NAGRÓD**

Prowadzenie: Tomek Michniewicz

19.05–20.00

Ryszard Pawłowski

**Super Kolos 2019 | Z laureatem porozmawia Piotr Drożdż**

To była pierwsza w tym roku decyzja Kapituły i Honorowej Kapituły Kolosów – zapadła jeszcze w lutym. Laureatem Super Kolosa został Ryszard Pawłowski. Znakomity himalaista, zdobywca jedenastu ośmiotysięczników, w tym pięciokrotnie Mount Everestu, autor nowych dróg i wartościowych powtórzeń w górach pięciu kontynentów, jeden z najbardziej doświadczonych przewodników wysokościowych na świecie – albo po prostu: „Napał”. Pseudonim, który przyłgnął do niego na początku lat 80. XX wieku, odzwierciedla jego niepomysłowy apetyt na góry. Apetyt, który, mimo 70-ki na karku, ciągle mu dopisuje. Trzy lata temu Pawłowski wspiął się na Manaslu, w styczniu tego roku zrobił kilka dróg w Patagonii i nie zamierza rezygnować z kolejnych celów w Alpach czy na Alasce. Podczas Kolosów z laureatem porozmawia wytrawny znawca gór, a himalaistów w szczególności, Piotr Drożdż.

20.05–20.25

Krzysztof Story

**Laureat Nagrody im. Andrzeja Zawady | Projekt Tygrys**

W 2018 roku Krzysztof Story miał na Kolosach mocne wejście: za świetną prezentację niezwykle oryginalnego projektu reporterskiego #ZaDrzwiami otrzymał Nagrodę Dziennikarzy. Nie spoczął na laurach – z roku na rok podejmuje coraz trudniejsze, ambitniejsze przedsięwzięcia i nie zamierza rezygnować nawet pomimo przeszkód, które rzuca mu rok 2020. Doceniła to Kapituła Kolosów, przyznając Krzysztofowi Nagrodę im. Andrzeja Zawady, połączoną z finansowym wsparciem dla młodych podróżników. Story chce je wykorzystać na próbę dotarcia do środowiska, w którym żyją dzikie tygrysy syberyjskie i malajskie. Będzie dokumentował warunki, w jakim przyszło im funkcjonować w XXI wieku, i spróbuje odpowiedzieć na pytanie, dlaczego świat bez tygrysów nie ma sensu.

20.30–20.50

Anita Pogorzelska

**Laureatka Nagrody Wiecznie Młodzi | Świat, który odchodzi: Indie, Bhutan, Nepal**

Druga z nagród fundowanych przez prezydenta Gdyni – ta dla podróżników „wiecznie młodych”, a więc powyżej 65. roku życia – trafi w tym roku do Anity Pogorzelskiej. Laureatka, która zwiedzać świat zaczęła dopiero kilka lat temu, mimo późnego startu ma już całkiem bogate podróżnicze dossier. Nagrodę planuje wykorzystać na wyprawę tyleż w przestrzeni, co w czasie – chce bowiem odwiedzić ludzi, którzy w sercu Azji wciąż żyją niezależni od wpływów zachodniej cywilizacji: Apatanich w indyjskiej dolinie Ziro, rdzennych mieszkańców Bhutanu i ostatnich nepalskich nomadów – Raute. W swojej prezentacji opowie nie tylko o planach, ale i o zrealizowanej przed kilkoma laty podróży na Papuę do doliny Baliem.

20.55–21.25

Cezary Borowy

### **Nagroda im. Macieja Kuczyńskiego | Z laureatem porozmawia Piotr Tomza**

Brawurowa opowieść o szalonych latach osiemdziesiątych w Azji Południowo-Wschodniej, czyli *Spowiedź Hana Solo. Byłem przemytnikiem w Indiach* Cezarego Borowego została uznana przez jury Nagrody im. Macieja Kuczyńskiego najciekawszą debiutancką książką o tematyce podróżniczej wydaną w Polsce w ubiegłym roku. Jej autor stał się tym samym pierwszym zwycięzcą nowej kolosowej konkurencji, której patronuje zmarły latem ubiegłego roku wieloletni członek Kapituły Kolosów, wybitny speleolog i znakomity pisarz. Laureat otrzyma statuetkę oraz czek w wysokości pięciu tysięcy złotych i jako ostatni opowie w sobotni wieczór niezwykłą historię: o tym, jak przed dwoma laty, będąc już dojrzałym mężczyzną, wybrał się w dwustukilometrową, samotną pieszą wędrówkę po Indiach, i o tym, jak w latach 80. XX wieku był jednym z kilkudziesięciu młodych Polaków, którzy na stałe mieszkali w Azji i zajmowali się przemytem, czy raczej „przewalaniem”, najpierw magnetowidów i kamer wideo, a potem złota – z Singapuru do Indii.

## **21.25 | ZAKOŃCZENIE 22. OSPŻIA oraz KOLOSÓW (za rok) 2019**

\*\*\*\*\*

Organizatorami 22. Ogólnopolskich Spotkań Podróżników, Żeglarzy i Alpinistów są Miasto GDYNIA i Agencja MART.

Sponsorem Strategicznym OSPŻIA jest Miasto GDYNIA, a Sponsorem Głównym PORSCHE.

Wszystkie pokazy odbędą się w Gdyni. **Nie będą otwarte dla publiczności**, będą jednak za to **bezpłatnie transmitowane „na żywo” w internecie** na kanałach udostępnionych przez Miasto GDYNIA (szczegółowe i aktualne informacje dotyczące transmisji oraz ewentualnych zmian w programie na [www.kolosy.pl](http://www.kolosy.pl) i Facebooku Kolosów: <https://www.facebook.com/kolosy.org>).